

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2017. március 2.**

„Előzetes döntéshozatal — 2988/95/EK, Euratom rendelet — Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme — 3. cikk — 3665/87/EGK rendelet — 11. cikk — Jogalap nélkül nyújtott export-visszatérítés visszatéríttetése — 3002/92/EGK rendelet — 5a. cikk — Jogalap nélkül felszabadított biztosíték — Fizetendő kamatok — Elévülési idő — A határidő kezdete — A határidő megszakadása — Felső korlát — Hosszabb határidő — Alkalmazhatóság”

A C-584/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a tribunal administratif de Melun (meluni közigazgatási bíróság, Franciaország) a Bírósághoz 2015. november 11-én érkezett, 2015. november 5-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Glencore Céréales France**

és

az **Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, Juhász E., C. Vajda, K. Jürimäe (előadó) és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: V. Tourrès tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. június 9-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Glencore Céréales France képviseletében F. Citron és S. Le Roy avocats,
- a francia kormány képviseletében D. Colas, S. Ghiandoni és A. Daly, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében A. Bouquet, J. Baquero Cruz és G. von Rintelen, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. szeptember 8-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: francia.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL 1995. L 312., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 340. o.) 3. cikkének, az 1997. március 18-i 495/97/EK bizottsági rendelettel (HL 1997. L 77., 12. o.) módosított, a mezőgazdasági termékek után járó export-visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról szóló, 1987. november 27-i 3665/87/EGK bizottsági rendelet (HL 1987. L 351., 1. o.) (a továbbiakban: 3665/87 rendelet) 11. cikkének, és az 1996. április 26-i 770/96/EK bizottsági rendelettel (HL 1996. L 104., 13. o., magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 7. kötet, 173. o., helyesbítés: magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 16. kötet, 134. o.) módosított, az intervencióból származó termékek felhasználásának és/vagy rendeltetésének igazolására vonatkozó közös részletes szabályok megállapításáról szóló, 1992. október 16-i 3002/92/EGK bizottsági rendelet (HL 1992. L 301., 17. o., magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 297. o.) (a továbbiakban: 3002/92 rendelet) 5a. cikkének az értelmezésére irányul.
- 2 Ezt a kérelmet a Glencore Céréales France (a továbbiakban: Glencore) és az Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer) között a Glencore által jogosulatlanul kapott export-visszatérítések után járó kamatok megfizetése tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2988/95 rendelet

- 3 A 2988/95 rendelet harmadik preambulumbekkezdése kimondja:
„[...] a[z Unió] pénzügyi érdekeire nézve hátrányos jogszabályokat minden területen fel kell számolni [helyesen: pénzügyi érdekeire nézve hátrányos cselekményekkel szemben minden területen fel kell lépni]”.
- 4 E rendelet 1. cikke a következőképpen rendelkezik:
„(1) Az [Unió] pénzügyi érdekeinek védelme céljából a[z uniós] joggal kapcsolatos szabálytalanságok esetére egy keretszabályozás kialakítására kerül sor az egységes ellenőrzések, a közigazgatási intézkedések, továbbá szankciók tekintetében.

(2) Szabálytalanság a[z uniós] jog valamely rendelkezésének egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként a[z Unió] általános költségvetése vagy a[z Unió] által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének, akár közvetlenül a[z Unió] nevében beszedett saját forrásokból származó bevétel csökkenése vagy kiesése révén, akár indokolatlan kiadási tételek miatt.”
- 5 Az említett rendelet 3. cikke előírja:
„(1) Az eljárás elévülési ideje az 1. cikk (1) bekezdésében említett szabálytalanság elkövetését követő négy év. Mindazonáltal az ágazati szabályok ennél rövidebb, de legalább három éves időszakot is előírhatnak.

Folyamatos vagy ismételt szabálytalanságok esetében az elévülési idő azon a napon kezdődik, amikor a szabálytalanság megszűnt. [...]

A hatáskörrel rendelkező hatóságnak a szabálytalansággal kapcsolatos bármely vizsgálata vagy eljárása, amelyről az érintett személyt tájékoztatták, megszakítja az elévülést. A megszakadást kiváltó cselekményt követően az elévülés újrakezdődik.

Az elévülés mindazonáltal legkésőbb az elévülési idő kétszeresének megfelelő időszak utolsó napján bekövetkezik, ha a hatáskörrel rendelkező hatóság ezalatt nem szabott ki szankciót, kivéve, ha a közigazgatási eljárást a 6. cikk (1) bekezdésének megfelelően felfüggesztették.

(2) A közigazgatási szankciót megállapító határozat végrehajtására nyitva álló időszak három év. Ez az időszak a határozat jogerőssé válásának napján kezdődik.

A megszakítás és felfüggesztés [helyesen: nyugvás] eseteire nézve a nemzeti jogszabályok vonatkozó rendelkezései irányadóak.

(3) A tagállamok fenntartják maguknak a lehetőséget, hogy az (1), illetve (2) bekezdésben előírtnál hosszabb időszakot alkalmazzanak.”

- 6 A 2988/95 rendelet II. címe a „Közigazgatási intézkedések és szankciók” címet viseli. E címben található e rendelet 4. cikke, amely az (1) és (2) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(1) Főszabályként minden szabálytalanság a jogtalanul megszerzett előny elvonását vonja maga után:

- tartozás tárgyát képező vagy jogtalanul kapott összegek utáni fizetési vagy visszafizetési kötelezettség formájában,
- az előny iránti kérelemhez vagy előleg fizetésekor nyújtott biztosíték teljes vagy részleges elvesztésével.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések alkalmazása a megszerzett előny, valamint – megfelelő rendelkezés esetében – az átalány alapján meghatározható kamat elvonására korlátozódik.”

- 7 Ugyanezen rendelet 5. cikke tartalmazza azokat a közigazgatási szankciókat, amelyek kiszabását a szándékosan elkövetett vagy gondatlanságból okozott szabálytalanságok maguk után vonhatják.

A 3665/87 rendelet

- 8 A 3665/87 rendeletet a mezőgazdasági termékek után járó export-visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról szóló, 1999. április 15-i 800/1999/EK bizottsági rendelet (HL 1999. L 102., 11. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 25. kötet, 129. o.) hatályon kívül helyezte és felváltotta. Az alapeljárásra azonban továbbra is a 3665/87 rendelet irányadó.

- 9 A 3665/87 rendelet 11. cikkének (3) bekezdése előírta:

„[...] visszatérítés jogosulatlan kifizetése esetén, a kedvezményezett köteles visszafizetni a jogosulatlanul kapott visszatérítésnek a kifizetés és a visszafizetés között eltelt időszakra számított kamatokkal növelt összegét, ideértve az (1) bekezdés első albekezdése szerint alkalmazandó szankciót is. Mindazonáltal:

- a) ha a visszafizetést a fel nem szabadított biztosíték fedezi, az adott biztosíték lefoglalása a 23. cikk (1) bekezdése vagy a 33. cikk (1) bekezdése szerint az esedékes összegek behajtását képezi;

b) ha a biztosítékot már felszabadították, a kedvezményezettnek meg kell fizetnie a biztosítéknak azt a részét, amely elveszett volna, továbbá a felszabadítás napja és a kifizetést megelőző nap közötti időszakra számított kamatot.

A kifizetés a kifizetés iránti kérelem beérkezésétől számított 30 napon belül történik meg.

[...]

A 3002/92 rendelet

10 A 3002/92 rendeletet az intervencióból származó termékek felhasználásának és/vagy rendeltetésének igazolására vonatkozó közös részletes szabályok megállapításáról szóló, 2009. november 24-i 1130/2009/EK bizottsági rendelet (HL 2009. L 310., 5. o.) hatályon kívül helyezte és felváltotta. Az alapeljárásra azonban továbbra is a 3002/92 rendelet irányadó.

11 A 3002/92 rendelet 5a. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen szól:

„(1) Amennyiben az 5. cikkben említett biztosíték teljes vagy részleges felszabadítása után megállapítják, hogy a termékek egésze vagy azok egy része nem került az előírt felhasználásra és/vagy rendeltetési helyre, annak a tagállamnak az illetékes hatósága, ahol a biztosítékot felszabadították, [...] megköveteli az érintett gazdasági szereplőtől, hogy fizesse meg a biztosíték összegének megfelelő összeget, amely elveszett volna, ha a mulasztást a biztosíték felszabadítása előtt figyelembe vették volna. Ezt az összeget a felszabadítás napjától a kifizetés dátumát megelőző napig számított kamattal kell növelni.

Ha az illetékes hatóság kézhez kapja az előző albekezdésben említett összeget, megvalósul a jogellenesen nyújtott gazdasági előny visszaszerzése.

(2) A fizetésre [helyesen: az (1) bekezdésben említett összeg megfizetésére] a fizetési felszólítás kézhezvételétől számított 30 napon belül kerül sor.

[...]

A francia jog

12 A 2008. június 17-i loi n° 2008-561, portant réforme de la prescription en matière civile (a polgári jogi elévülési idő módosításáról szóló 2008-561. sz. törvény, JORF 141. sz., 2008. június 18., 9856. o.) a code civil (francia polgári törvénykönyv) 2224. cikkében új általános elévülési rendszert vezetett be, amelynek értelmében:

„A kötelmi jogi vagy az ingó dologra vonatkozó dologi jogi igények attól a naptól számított öt év alatt évülnek el, amikor valamely jog jogosultja tudomást szerzett, vagy tudomást kellett volna szereznie az e jog gyakorlását lehetővé tevő tényekről.”

13 E törvény 26. cikke a következőket írja elő:

„I. – E törvénynek az elévülési időt meghosszabbító rendelkezéseit akkor kell alkalmazni, ha e törvény hatálybalépésekor az elévülési idő nem telt el. A már eltelt időt azonban figyelembe kell venni.

II. – E törvénynek az elévülési időt rövidítő rendelkezéseit e törvény hatálybalépésének napjától kell alkalmazni az elévülésre, azonban az elévülés teljes időtartama nem haladhatja meg a korábbi törvényben előírt időtartamot.

III. – E törvény hatálybalépése előtt indított per esetén a régi törvény szerint kell elbírálni a keresetet. E törvényt kell alkalmazni a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárásra is [...]"

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 14 1999. május 26-án a Glencore 3300 tonna ömlesztett sörárpa kivitelére kapott kiviteli igazolást, amely után export-visszatérítésben részesült.
- 15 A vámhatósági ellenőrzés alapján, amely szabálytalanságokat tárt fel a gabonáknak az említett árpa kivitelére szánt hajókra rakodásának módját illetően, az Office national interprofessionnel des céréales (gabonafélékkel foglalkozó országos szakmaközi hivatal) összesen 93 933,85 euró, a jogosulatlanul kapott export-visszatérítéseknek megfelelő összegre szóló beszedési megbízást bocsátott ki a Glencore ellen, e visszatérítések 50%-ának megfelelő szankció, illetve 15%-ának megfelelő bírság mellett. E beszedési megbízásról 2004. február 25-én értesítették a Glencore-t.
- 16 2000 májusa és szeptembere között a Glencore kiviteli nyilatkozatokat tett a vámhatóság felé 43 630,13 tonna finomlisztre vonatkozóan.
- 17 Miután a vámhatósági ellenőrzés szabálytalanságokat tárt fel a kivitt megelőzően e búza tárolását illetően, a gabonafélékkel foglalkozó országos szakmaközi hivatal 113 685,40 euró, 22 285,60 euró, illetve 934 598,28 euró összegre 2005. november 30-án három beszedési megbízást bocsátott ki az e társaság által jogosulatlanul kapott összegek visszatérítése iránt. Ezekről a beszedési megbízásokról a 2006. január 5-i levélben értesítették a Glencore-t.
- 18 Azt követően, hogy a Glencore a hatáskörrel rendelkező bíróság előtt sikertelenül támadta meg a jelen ítélet 15. és 17. pontjában említett beszedési megbízásokat, a Glencore a sörárpa kiviteléhez kapott támogatásokkal kapcsolatban 2010. április 6-án, míg a finomliszt kivitelével kapcsolatos összegek tekintetében 2010. szeptember 27-én megfizette a követelt összegeket.
- 19 2013. április 16-i határozatával – amely mellékletként tartalmazta a 2013. április 12-i beszedési megbízást – a FranceAgriMer felszólította a Glencore-t, hogy fizessen meg 289 569,05 eurót az utóbbi társaság által jogosulatlanul kapott támogatások és összegek után felszámított kamat címén.
- 20 E határozattal szemben a Glencore keresetet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz arra hivatkozva, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésére tekintettel e kamatok beszedése elévült.
- 21 E körülmények között a tribunal administratif de Melun (meluni közigazgatási bíróság, Franciaország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
 - „1) Le lehet-e vonni a [C-564/10. sz. Pfeifer & Langen ügyben (EU:C:2012:190) 2012. március 29-én hozott ítéletben] foglaltakból azt a következtetést, hogy a [2988/95 rendelet] 3. cikke [...] alkalmazandó a [3665/87 rendelet 11. cikkének (3) bekezdése] és a [3002/92 rendelet] 5a. cikke alapján felszámított kamatok megfizetésére irányuló intézkedésekre?
 - 2) A kamatok iránti követelést úgy kell-e tekinteni, hogy az jellegénél fogva »folyamatos vagy ismételt szabálytalanságból« ered, a főkövetelés megfizetésének napján megszűnik, és így az irányadó elévülési idő kezdő napja ezen időpontig kitolódik?

- 3) A [második] kérdésre adott nemleges válasz esetében, az elévülés kezdő napjának a főkövetelés keletkezését eredményező szabálytalanság elkövetésének napját kell-e tekinteni, vagy az elévülés kezdő napjának csak a támogatás visszafizetésének vagy a biztosíték felszabadításának napja tekinthető-e, amely az említett kamatok felszámításának kezdő időpontjának felel meg?
- 4) A 2988/95 rendeletben előírt elévülési szabályok alkalmazásában úgy kell-e tekinteni, hogy valamennyi, a főkövetelés elévülését megszakító cselekmény a kamatok vonatkozásában folyó elévülési időt is megszakítja még akkor is, ha a főkövetelés elévülését megszakító cselekményekkel kapcsolatban a kamatok nem kerültek említésre?
- 5) Bekövetkezik-e az elévülés a 2988/95 rendelet [3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdésében] rögzített maximális idő elteltével, ha ezen időn belül a kifizető szerv a jogalap nélkül kifizetett támogatás visszafizetését kéri anélkül, hogy ezzel egyidejűleg a kamatok megfizetését is kérné?
- 6) A nemzeti jogban a [...] 2008-561. sz. törvény által a polgári törvénykönyv 2224. cikkében bevezetett általános ötéves elévülési idő az e törvény hatálybalépésének napján még be nem következett elévülések vonatkozásában a 2988/95 rendeletben meghatározott 4 éves elévülési idő helyébe léphet-e az e rendelet [3. cikkének (3) bekezdésében] előírt eltérés szerint?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdéstről

- 22 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az e rendelkezésben előírt elévülési idő alkalmazandó az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan kamatkövetelések beszedésére, amelyeket a 3665/87 rendelet 11. cikkének (3) bekezdése és a 3002/92 rendelet 5a. cikke alapján számítottak fel.
- 23 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a 2988/95 rendelet 1. cikkének megfelelően, és amint az e rendelet harmadik preambulumbekkezdéséből kitűnik, e rendelet „a[z uniós] joggal kapcsolatos szabálytalanságok esetére egy keretszabályozás[t alakít ki] az egységes ellenőrzések, a közigazgatási intézkedések, továbbá szankciók tekintetében” annak érdekében, hogy „a[z Unió] pénzügyi érdekeire nézve hátrányos cselekményekkel szemben minden területen” fellépjen (2015. június 11-i Pfeifer & Langen ítélet, C-52/14, EU:C:2015:381, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 24 Ennek keretében a 2988/95 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az eljárás elévülési ideje a szabálytalanság elkövetését követő, vagy folyamatos vagy ismételt szabálytalanságok esetében a szabálytalanság megszűnésétől számított négy év. Mindazonáltal e rendelkezés szerint az ágazati szabályok ennél rövidebb, de legalább hároméves időszakot is előírhatnak.
- 25 A jelen esetben az alapeljárásban releváns uniós ágazati szabályok, nevezetesen a mezőgazdasági termékek után járó export-visszatérítési rendszert szabályozó 3665/87 rendelet és az intervencióból származó termékek felhasználásának és/vagy rendeltetésének igazolásáról szóló 3002/92 rendelet nem tartalmaz az elévülésre vonatkozó különös rendelkezéseket.
- 26 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő négyéves határidő alkalmazandó mind az e rendelet 5. cikke szerint a közigazgatási szankció kiszabásához vezető szabálytalanságokra, mind pedig az olyan szabálytalanságokra, mint amilyenek az alapügyben szerepelnek, amelyek az említett rendelet

4. cikkének megfelelően a jogosulatlanul megszerzett előny elvonásából álló közigazgatási intézkedés tárgyát képezik (lásd ebben az értelemben: 2015. június 11-i Pfeifer & Langen ítélet, C-52/14, EU:C:2015:381, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 27 A 2988/95 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében főszabály szerint az e rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett minden szabálytalanság a jogosulatlanul megszerzett előny elvonását vonja maga után, többek között a tartozás tárgyát képező vagy jogosulatlanul kapott összegek utáni fizetési vagy visszafizetési kötelezettség formájában. Ezenfelül az említett rendelet 4. cikkének (2) bekezdése pontosítja, hogy az e cikk (1) bekezdésében említett intézkedések alkalmazása a megszerzett előny, valamint – megfelelő rendelkezés esetében – az átalány alapján meghatározható kamat elvonására korlátozódik.
- 28 A jelen esetben nem vitatott, hogy a Glencore által jogosulatlanul kapott támogatásoknak és összegeknek az e társaság által elkövetett szabálytalanságok miatti visszatéríttetése érdekében a hatáskörrel rendelkező közigazgatási hatóság által kibocsátott, az alapeljárásban szóban forgó beszédési megbízásokat az ömlesztett sörárpa tekintetében a 3665/87 rendelet 11. cikkének (3) bekezdése, míg az intervenció finomliszt tekintetében a 3002/92 rendelet 5a. cikke alapján fogadták el. Ezenfelül a Bíróság rendelkezésére álló ügyiratokból kitűnik, hogy az e támogatásokon és összegeken felüli kamatok beszédésére vonatkozó beszédési megbízást szintén e rendelkezések alapján bocsátották ki.
- 29 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy az említett rendelkezések kifejezetten előírják, hogy az érintett gazdasági szereplő által jogosulatlanul kapott támogatások és összegek visszatérítésén felül kamat fizetendő, amelyet e támogatások és összegek alapján, a kifizetésük és a visszafizetésük időpontja között eltelt időszakra számítanak ki. A 3002/92 rendelet 5a. cikke (1) bekezdésének második albekezdése e tekintetben kifejti, hogy ha a hatáskörrel rendelkező hatóság kézhez kapja az így kiszámított összeget, megvalósul az érintett gazdasági szereplő számára jogalap nélkül nyújtott gazdasági előny visszaszerzése.
- 30 Ezért az alapeljárásban szóban forgó beszédési megbízásokat a 2988/95 rendelet 4. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében vett „közigazgatási intézkedéseknek” kell minősíteni a főösszegre és a kamatokra vonatkozó részükben egyaránt, mivel e megbízások összessége révén valósul meg az érintett gazdasági szereplő által jogosulatlanul megszerzett előny elvonása.
- 31 Ebből az következik, hogy az alapjogvitához hasonló körülmények között az e rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében előírt elévülési idő alkalmazandó.
- 32 Ezt a megállapítást nem kérdőjelezi meg a 2012. március 29-i Pfeifer & Langen ítéleten (C-564/10, EU:C:2012:190) alapuló ítélkezési gyakorlat, amelyre a kérdést előterjesztő bíróság utal. Ugyanis, jöllehet ezen ítélet 53. pontjában a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben a főkövetelés beszédésére előírt elévülési idő nem alkalmazandó az e követelésből eredő kamatok beszédésére, ez az értelmezés – amint e pontból kitűnik – olyan helyzetre vonatkozott, ahol a kamatokat a jelen esettel ellentétben nem az uniós jog alapján, hanem kizárólag a nemzeti jog értelmében kellett megfizetni.
- 33 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben előírt elévülési idő alkalmazandó az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan kamatkövetelések beszédésére, amelyeket a 3665/87 rendelet 11. cikkének (3) bekezdése és a 3002/92 rendelet 5a. cikke alapján számítottak fel.

A második kérdésről

- 34 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az, hogy a gazdasági szereplő az alapeljárásban szereplőhöz hasonló kamatkövetelések adója, az e rendelkezés értelmében vett „folyamatos vagy ismételt szabálytalanságnak” minősül, amelynek az elévülési ideje a főkövetelést képező, jogosulatlanul kapott támogatások vagy összegek visszafizetésének napjától számítandó.
- 35 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően, a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdése szerint valamely szabálytalanság akkor tekinthető folyamatosnak vagy ismételtnek, ha azt olyan piaci szereplő követi el, aki hasonló, az uniós jog ugyanazon rendelkezését sértő ügyletek összességéből tesz szert gazdasági előnyre (2015. június 11-i Pfeifer & Langen ítélet, C-52/14, EU:C:2015:381, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 36 E fogalommeghatározás fényében a Bírósághoz benyújtott észrevételeiben a francia kormány lényegében arra hivatkozik, hogy a 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett, az alapeljárásban szóban forgó egyes kamatkövetelések alapjául szolgáló szabálytalanságot a főköveteléseket keletkeztető szabálytalanságtól elkülönülőnek kell tekinteni. Ezért a főkövetelés kiegyenlítésének tartós elmaradása folyamatos szabálytalanságnak minősül mindaddig, amíg a gazdasági szereplő e követelés adója marad.
- 37 Ugyanakkor a jelen ítélet 29. pontjában szereplő megfontolásokra figyelemmel az alapeljárásban szereplőhöz hasonló kamatok nem tekinthetők úgy, hogy azok a 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett olyan szabálytalanságból erednek, amely elkülönül a főkövetést képező támogatások és összegek visszatérítését maga után vonó szabálytalanságtól.
- 38 Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy a 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett szabálytalanság bekövetkezése két feltétel együttes teljesülését, azaz a gazdasági szereplőnek az uniós jog megsértését jelentő cselekményét vagy mulasztását, valamint az Unió költségvetését érő kárt vagy potenciális kárt feltételezi (lásd ebben az értelemben: 2015. október 6-i Firma Ernst Kollmer Fleischimport und -export ítélet, C-59/14, EU:C:2015:660, 24. pont).
- 39 Ami az uniós jog megsértésére vonatkozó feltételt illeti, a 3665/87 rendelet 11. cikkének (3) bekezdéséből és a 3002/92 rendelet 5a. cikkéből az következik, hogy valamely uniós jogi rendelkezés ugyanazon megsértése egyszerre vonja maga után a jogosulatlanul kapott összegek e jogsértés miatti behajtását, valamint az ezen összegeken felüli kamatok beszedését, mivel ezek összessége révén valósul meg az érintett gazdasági szereplőnek jogalap nélkül nyújtott gazdasági előny visszaszerzése.
- 40 Ami az Unió költségvetését érő kárra vagy potenciális kárra vonatkozó feltételt illeti, meg kell jegyezni, hogy amint arra a főtanácsnok az indítványának 51. és 60. pontjában lényegében rámutatott, a 3665/87 rendelet 11. cikkének (3) bekezdésében és a 3002/92 rendelet 5a. cikkében előírt kamatok olyan kompenzációs kamatok, amelyek a 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „kár” aktuális értékét hivatottak tükrözni a kár bekövetkezésének, illetve a tényleges kárösszeg érintett gazdasági szereplő általi visszafizetésének időpontja között.
- 41 Ebből az következik, hogy a francia kormánynak a 3665/87 és a 3002/92 rendeletben foglalt rendelkezések megsértésével kapcsolatos állásaival ellentétben a 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett szabálytalanság az érintett gazdasági szereplőnek jogalap nélkül nyújtott gazdasági előny visszatérítését vonja maga után, amely előnyt a 3665/87 rendelet 11. cikkének (3) bekezdése és a 3002/92 rendelet 5a. cikke szerint az e gazdasági szereplő által jogosulatlanul kapott – az e cikkekben előírt kamatokkal növelt – támogatások vagy összegek képezik.

42 Következésképpen a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy az, hogy a gazdasági szereplő az alapeljárásban szereplőhöz hasonló kamatkövetelések adója, nem minősül az e rendelkezés értelmében vett „folyamatos vagy ismételt szabálytalanságnak”. E követeléseket úgy kell tekinteni, hogy azok a 2988/95 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett ugyanazon szabálytalanságból erednek, mint amely a főköveteléseket képező, jogosulatlanul kapott támogatások és összegek beszedését vonja maga után.

A harmadik kérdésről

43 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az alapeljárásban szereplőhöz hasonló kamatkövetelések visszatéríttetésére irányuló közigazgatási intézkedések elfogadását eredményező eljárás esetén az e 3. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében előírt elévülési idő kezdő napjának az e kamatok számításának alapjául szolgáló, jogalap nélküli támogatások és összegek beszedését maga után vonó szabálytalanság elkövetésének napját, vagy pedig azt a napot kell tekinteni, amely az említett kamatok felszámításának kezdő időpontjának felel meg.

44 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a második kérdésre adott válaszból kitűnik, hogy az alapeljárásban szereplőhöz hasonló követeléseket a főkövetelésre és a kamatokra vonatkozó részükben egyaránt úgy kell tekinteni, hogy azok a 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett ugyanazon szabálytalanságból erednek.

45 Következésképpen a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének szövege szerint az ilyen követelések visszatéríttetésére irányuló eljárás elévülési ideje a szabálytalanság elkövetését követő négy év.

46 Az említett szabálytalanság elkövetésének időpontját az alapeljárásban szóban forgó tényállási elemek megvalósulására tekintettel kell meghatározni.

47 A Bíróság ugyanis kimondta, hogy a szabálytalanság megállapításához szükséges, a jelen ítélet 38. pontjában felhívott feltételekre tekintettel az elévülési idő kezdő időpontja a később bekövetkező esemény időpontjára tehető, azaz vagy a kár bekövetkezése idejére, ha e kár az uniós jog megsértését jelentő cselekmény vagy mulasztás után következik be, vagy pedig e cselekmény vagy mulasztás időpontjára, ha a szóban forgó előnyt az említett cselekmény vagy mulasztás előtt nyújtották (lásd ebben az értelemben: 2015. október 6-i Firma Ernst Kollmer Fleischimport und -export ítélet, C-59/14, EU:C:2015:660, 26. pont).

48 E tekintetben a Bíróság kifejtette, hogy az export-visszatérítések tekintetében a 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „kár” akkor következik be, amikor meghozzák az érintett előny végleges odaitéléséről szóló határozatot. Ettől az időponttól kezdve éri ugyanis ténylegesen kár az Unió költségvetését. E kár nem tekinthető megvalósultnak ezen előny végleges nyújtásának időpontját megelőzően, mivel ellenkező esetben ezen előny visszatéríttetésének elévülési ideje már olyan időpontban megkezdődhetne, amikor azt még nem adták meg (lásd ebben az értelemben: 2015. október 6-i Firma Ernst Kollmer Fleischimport und -export ítélet, C-59/14, EU:C:2015:660, 32. pont). A 3002/92 rendelet 5a. cikkében szereplőhöz hasonló biztosítékot illetően meg kell állapítani, hogy a 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett kár e biztosíték felszabadításának napján következik be.

49 A jelen esetben az alapeljárásban szóban forgó tényállási elemeknek az előzetes döntéshozatali határozatban kifejtett időbeli sorrendje alapján nem állapítható meg sem a 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „kár” bekövetkezésének időpontja, sem pedig az, hogy ez a kár az uniós jog megsértését jelentő cselekmény vagy mulasztás előtt vagy után következett-e be.

- 50 Mivel a kérdést előterjesztő bíróság ismeri teljeskörűen az alapügy tényállását, mindenképpen e bíróság feladata annak megállapítása, hogy a jelen esetben az érintett előnyt véglegesen az uniós jog megsértését jelentő cselekmény vagy mulasztás előtt nyújtották-e. Amennyiben igen, a szóban forgó kamatkövetelések visszatéríttetésére irányuló eljárás elévülési ideje e cselekménytől vagy mulasztástól számítandó. Amennyiben ezzel ellentétben kitűnik, hogy ezt az előnyt az említett cselekményt vagy mulasztást követően nyújtották, a kezdő nap az említett előny nyújtása napjának, következésképpen az említett kamatok felszámításának kezdő időpontjának felel meg.
- 51 A fenti megfontolásokra tekintettel a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alapeljárásban szereplőhöz hasonló kamatkövetelések visszatéríttetésére irányuló közigazgatási intézkedések elfogadását eredményező eljárás esetén az e 3. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében előírt elévülési idő kezdő napjának az e kamatok számításának alapjául szolgáló, jogalap nélküli támogatások és összegek beszedését maga után vonó szabálytalanság elkövetésének napját, vagyis e szabálytalanság valamelyik alkotóelemének – így a cselekmény vagy mulasztás, illetve a kár közül a később bekövetkező – időpontját kell tekinteni.

A negyedik és ötödik kérdéstről

- 52 Együttesen vizsgálendő negyedik és ötödik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a kamatok beszedésére irányuló, az alapeljárásban szereplőhöz hasonló közigazgatási intézkedések elfogadását eredményező eljárás esetén az elévülés az e 3. cikk (1) bekezdésének negyedik albekezdésében előírt határidő lejártával következik be, amennyiben e határidőn belül a hatáskörrel rendelkező hatóság anélkül szólított fel az érintett gazdasági szereplő által jogosulatlanul kapott támogatások vagy összegek visszafizetésére, hogy e kamatokról határozatot fogadott volna el.
- 53 A 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének mind a szövegéből, mind pedig a szerkezetéből kitűnik, hogy e rendelkezés a negyedik albekezdésében a szabálytalanság miatti eljárás elévülésére alkalmazandó feltétlen korlátot ír elő, mivel ezen elévülés legkésőbb azon a napon bekövetkezik, amikor az ugyanezen rendelkezés első albekezdésében előírt határidő kétszerese anélkül jár le, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság szankciót szabott volna ki, azon eset kivételével, amikor az e rendelet 6. cikkének (1) bekezdése értelmében felfüggesztették a közigazgatási eljárást (2015. június 11-i Pfeifer & Langen ítélet, C-52/14, EU:C:2015:381, 63. o.).
- 54 A Bíróság ítélkezési gyakorlatára tekintettel meg kell állapítani, hogy ez a feltétlen korlát az e rendelet 4. cikke értelmében vett közigazgatási intézkedések elfogadására is alkalmazandó (2015. szeptember 3-i Sodiaal International ítélet, C-383/14, EU:C:2015:541, 33. pont).
- 55 Ezenfelül a Bíróság kimondta, hogy az említett korlát hozzájárul a gazdasági szereplők jogbiztonságának megerősítéséhez, annak megakadályozása révén, hogy a szabálytalansággal kapcsolatos eljárás elévülését ismételt megszakító cselekményekkel határozatlan ideig késleltetni lehessen (lásd ebben az értelemben: 2015. június 11-i Pfeifer & Langen ítélet, C-52/14, EU:C:2015:381, 64. pont).
- 56 Ezért azon eset kivételével, amikor a közigazgatási eljárást a 2988/95 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerint felfüggesztik, a hatáskörrel rendelkező hatóság által elfogadott és az e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése szerint az érintett személy tudomására hozott vizsgálati vagy eljárási cselekmények nem szakítják meg az említett rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdésében előírt elévülési időt (lásd ebben az értelemben: 2015. június 11-i Pfeifer & Langen ítélet, C-52/14, EU:C:2015:381, 72. pont).

- 57 Ebből az következik, hogy az alapeljárásban szereplőhöz hasonló szabálytalanságok esetében a hatáskörrel rendelkező hatóságnak mindenképpen a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdésében előírt határidőn belül el kell fogadnia a jogalap nélkül nyújtott gazdasági előny beszedésére irányuló közigazgatási intézkedéseket.
- 58 A jelen ítélet 30. és 45. pontjában szereplő megfontolásokra tekintettel ezen elévülési idő egyaránt alkalmazandó a 3665/87 rendelet 11. cikkének (3) bekezdésében és a 3002/92 rendelet 5a. cikkében említett összegek beszedésére irányuló, valamint az e rendelkezésekben előírt kamatokra vonatkozó intézkedésekre, a kezdő időpontja pedig az a nap, amelyen a 3665/87 és a 3002/92 rendelet rendelkezéseinek megsértését jelentő, a 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett szabálytalanságot elkövették.
- 59 Következésképpen az alapeljárásban szereplőhöz hasonló helyzetben, ahol a hatáskörrel rendelkező hatóság első ízben a főkövetelések visszafizetésére szólított fel, mielőtt másodízben a kamatok megfizetését kérte volna, még ha feltételezzük is, hogy elévülést megszakító aktusokat fogadtak el e kamatok tekintetében, e hatóságnak a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdésében előírt határidőn belül kellett elfogadnia az említett kamatok megfizetésére vonatkozó határozatát.
- 60 Ebből az következik, hogy amennyiben az alapeljáráshoz hasonlóan a 3665/87 és a 3002/92 rendelettel kapcsolatos szabálytalanságokat 1999-ben, illetve 2000-ben követték el, a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdése alapján a hatáskörrel rendelkező hatóság nem fogadhatott el a 2013-as év során a 3665/87 rendelet 11. cikkének (3) bekezdése vagy a 3002/92 rendelet 5a. cikke alapján felszámított kamatokra vonatkozó határozatot, mivel e kamatkövetelések – fenntartva, hogy ezt a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia – ebben az időpontban már elévültek. A 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdésében foglalt korlát feltétlen jellegére tekintettel ez a megállapítás arra az esetre is érvényes, amikor az e rendelkezésben említett határidőn belül az említett hatóság a főkövetelést képező összegek visszafizetéséről szóló határozatot fogadott el.
- 61 A fenti megfontolásokra tekintettel a negyedik és az ötödik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdését úgy kell értelmezni, hogy a kamatok beszedésére irányuló, az alapeljárásban szereplőhöz hasonló közigazgatási intézkedések elfogadását eredményező eljárás esetén az elévülés az e 3. cikk (1) bekezdésének negyedik albekezdésében előírt határidő lejártával következik be, amennyiben e határidőn belül a hatáskörrel rendelkező hatóság anélkül szólított fel az érintett gazdasági szereplő által jogosulatlanul kapott támogatások vagy összegek visszafizetésére, hogy e kamatokról határozatot fogadott volna el.

A hatodik kérdésről

- 62 Hatodik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikkének (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a nemzeti jogban előírt, az e rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében foglaltnál hosszabb elévülési idő alkalmazható az alapeljárásban szereplőhöz hasonló helyzetben az ezen elévülési idő hatálybalépése előtt keletkezett olyan kamatkövetelések beszedésére, amelyek ez utóbbi rendelkezés alapján még nem évültek el.
- 63 Emlékeztetni kell arra, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (3) bekezdésének megfelelően a tagállamok az e rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerinti négyéves minimális határidőnél hosszabb elévülési időt is előírhatnak (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 17-i Cruz & Companhia ítélet, C-341/13, EU:C:2014:2230, 54. pont).

- 64 E tekintetben a tagállamok széles mérlegelési jogkört tartanak fenn a hosszabb elévülési idő megállapítását illetően, amelyet az Unió pénzügyi érdekeit sértő szabálytalanság esetén kívánnak alkalmazni (2014. szeptember 17-i Cruz & Companhia ítélet, C-341/13, EU:C:2014:2230, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 65 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából ezenfelül kitűnik, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikkének (3) bekezdése alapján a tagállamok egyrészt továbbra is alkalmazhatják az említett rendelet elfogadásának időpontjában fennálló hosszabb elévülési időszakot, és másrészt ezen időpont után hosszabb elévülési időszakot előíró új szabályokat vezethetnek be (2009. január 29-i Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb és társai ítélet, C-278/07–C-280/07, EU:C:2009:38, 42. pont).
- 66 Az alapeljárást illetően az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a szóban forgó szabálytalanságok elkövetésekor a nemzeti jogban egyáltalán nem volt olyan elévülési rendszer, amely a 2988/95 rendeletben előírt rendszer helyett alkalmazható lett volna.
- 67 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor kifejti, hogy a 2008-561. sz. törvény, amelynek átmeneti rendelkezéseit a jelen ítélet 13. pontja említi, új általános elévülési rendszert vezetett be, amely ezen elévülés idejét öt évben állapítja meg.
- 68 E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés arra vonatkozik, hogy az uniós joggal ellentétes-e a 2988/95 rendelet 3. cikkének (3) bekezdése értelmében vett hosszabb elévülési idő alkalmazása, amennyiben az egy évvel meghosszabbítja a még el nem évült követelésekre főszabály szerint alkalmazandó elévülési időt.
- 69 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy az e rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében előírtnál hosszabb elévülési idő alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha az említett elévülési idő hatálybalépésekor az érintett követelések még nem évültek el sem e rendelkezés első albekezdése, sem annak negyedik albekezdése alapján, ami feltétlen korlátot jelent, amint az a jelen ítélet 53. és 59. pontjából kitűnik.
- 70 Egyébiránt ha a tagállamok a 2988/95 rendelet 3. cikkének (3) bekezdése értelmében hosszabb elévülési időt írnak elő, akkor e rendelkezéssel összefüggésben nem kötelesek arra, hogy az ilyen elévülési időkről a különös és/vagy ágazati szabályokban rendelkezzenek (lásd ebben az értelemben: 2009. január 29-i Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb és társai ítélet, C-278/07–C-280/07, EU:C:2009:38, 46. pont). Emellett általános elévülési időt megállapító jogszabályi rendelkezéseket is elfogadhatnak (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 17-i Cruz & Companhia ítélet, C-341/13, EU:C:2014:2230, 57. és 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 71 A 2988/95 rendelet 3. cikkének (3) bekezdése értelmében alkalmazott hosszabb elévülési idő esetén az elévülés az azt megszakító aktus elfogadásától függetlenül minden esetben legkésőbb e hosszabb elévülési idő kétszeresének megfelelő időszak utolsó napján bekövetkezik.
- 72 Ezenfelül, jóllehet a tagállamok – amint az a jelen ítélet 64. pontjából kitűnik – széles mérlegelési jogkört tartanak fenn a hosszabb elévülési idő megállapítását illetően, ezen államoknak tiszteletben kell tartaniuk az uniós jog általános elveit, különösen a jogbiztonság és az arányosság elvét.
- 73 Ami a jogbiztonság elvét illeti, amint az a Bíróság büntetőjogi ítélkezési gyakorlatából kitűnik, a tagállamok főszabály szerint az elévülési idő meghosszabbodásáról rendelkezhetnek, amennyiben a kifogásolt cselekmények még soha nem évültek el (lásd ebben az értelemben: 2015. szeptember 8-i Taricco és társai ítélet, C-105/14, EU:C:2015:555, 57. pont).
- 74 Ami az arányosság elvét illeti, emlékeztetni kell arra, hogy a 2988/95 rendelet szerinti szabálytalanságokkal kapcsolatos eljárás esetében az e rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében említett hosszabb nemzeti jogi elévülési idő alkalmazása nyilvánvalóan nem haladhatja meg azt a mértéket,

amely az Unió pénzügyi érdekei védelme céljának eléréséhez szükséges (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 17-i Cruz & Companhia ítélet, C-341/13, EU:C:2014:2230, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A 2008-561. sz. törvény által módosított francia polgári törvénykönyv 2224. cikkében előírt ötéves elévülési időt illetően meg kell jegyezni, hogy az mindössze egy évvel hosszabb a 2988/95 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében előírtnál. Ezért az ilyen határidő nem haladja meg azt a mértéket, amely az Unió költségvetését megkárosító szabálytalanságok nemzeti hatóságok általi kezeléséhez szükséges, továbbá tiszteletben tartja az arányosság követelményét.

- 75 Ami konkrétabban az alapügybeli helyzetet illeti, a második és a harmadik kérdésre adott válaszra, valamint a jelen ítélet 58. pontjában szereplő, az alapeljárásban szereplőhöz hasonló kamatkövetelésekre alkalmazandó elévülési idő kezdő időpontjával kapcsolatban tett megfontolásokra tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak megvizsgálása, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első és negyedik albekezdésére tekintettel ezek a követelések elévültek-e az ötéves elévülési időt megállapító 2008-561. sz. törvény hatálybalépésének időpontjában. Amennyiben bebizonyosodik, hogy ebben az időpontban az elévülés még nem következett be, úgy a 2988/95 rendelet említett 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdése alapján kitűnne, hogy az ebben a törvényben előírt ötéves elévülési idő kétszeresének megfelelő időszak mindenképpen lejárt 2013 áprilisának azon a napján, amikor a hatáskörrel rendelkező hatóság elfogadta az alapeljárásban szóban forgó kamatokról szóló határozatát, aminek a vizsgálata ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróság feladata.
- 76 A fenti megfontolásokra tekintettel a hatodik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a nemzeti jogban előírt, az e rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében foglaltnál hosszabb elévülési idő alkalmazható az alapeljárásban szereplőhöz hasonló helyzetben az ezen elévülési idő hatálybalépése előtt keletkezett olyan követelések beszedésére, amelyek ez utóbbi rendelkezés alapján még nem évültek el.

A költségekről

- 77 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben előírt elévülési idő alkalmazandó az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan kamatkövetelések beszedésére, amelyeket az 1997. március 18-i 495/97/EK bizottsági rendelettel módosított, a mezőgazdasági termékek után járó export-visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról szóló, 1987. november 27-i 3665/87/EGK bizottsági rendelet 11. cikkének (3) bekezdése és az 1996. április 26-i 770/96/EK bizottsági rendelettel módosított, az intervencióból származó termékek felhasználásának és/vagy rendeltetésének igazolására vonatkozó közös részletes szabályok megállapításáról szóló, 1992. október 16-i 3002/92/EGK bizottsági rendelet 5a. cikke alapján számítottak fel.**
- 2) A 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy az, hogy a gazdasági szereplő az alapeljárásban szereplőhöz hasonló kamatkövetelések adója, nem minősül az e rendelkezés értelmében vett „folyamatos vagy ismételt szabálytalanságnak”. E követeléseket úgy kell tekinteni, hogy azok a 2988/95 rendelet**

1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett ugyanazon szabálytalanságból erednek, mint amely a főköveteléseket képező, jogosulatlanul kapott támogatások és összegek beszedését vonja maga után.
- 3) A 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alapeljárásban szereplőhöz hasonló kamatkövetelések visszatéríttetésére irányuló közigazgatási intézkedések elfogadását eredményező eljárás esetén az e 3. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében előírt elévülési idő kezdő napjának az e kamatok számításának alapjául szolgáló, jogalap nélküli támogatások és összegek beszedését maga után vonó szabálytalanság elkövetésének napját, vagyis e szabálytalanság valamelyik alkotóelemének – így a cselekmény vagy mulasztás, illetve a kár közül a később bekövetkező – időpontját kell tekinteni.
- 4) A 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdését úgy kell értelmezni, hogy a kamatok beszedésére irányuló, az alapeljárásban szereplőhöz hasonló közigazgatási intézkedések elfogadását eredményező eljárás esetén az elévülés az e 3. cikk (1) bekezdésének negyedik albekezdésében előírt határidő lejártával következik be, amennyiben e határidőn belül a hatáskörrel rendelkező hatóság anélkül szólított fel az érintett gazdasági szereplő által jogosulatlanul kapott támogatások vagy összegek visszafizetésére, hogy e kamatokról határozatot fogadott volna el.
- 5) A 2988/95 rendelet 3. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a nemzeti jogban előírt, az e rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében foglaltnál hosszabb elévülési idő alkalmazható az alapeljárásban szereplőhöz hasonló helyzetben az ezen elévülési idő hatálybalépése előtt keletkezett olyan követelések beszedésére, amelyek ez utóbbi rendelkezés alapján még nem évültek el.

Aláírások